

Ministerstvo
školsství, mládeže
a tělovýchovy

**Jak naplnit potenciál
2 212 138
dětí a mladých lidí?**

**Priority pro oblast vzdělávání na
roky 2026-29+**

Robert Plaga a spol.

Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy

Představení priorit pro oblast vzdělávání na roky 2026–2029+

10⁰⁰–11¹⁵ Přivítání a představení cílů
a priorit

11³⁰–12¹⁵ Diskuse k cílům

12¹⁵–13⁰⁰ Obědová pauza

13⁰⁰–13¹⁵ Shrnutí debaty

13¹⁵–14⁴⁵ Tematické diskuse
k prioritám

15⁰⁰–15³⁰ Závěr a další kroky

**Vzdělání našich dětí je
budoucnost naší země.**

**Vraťme mu kontinuitu.
Vraťme se ke Strategii
2030+.**

Robert Plaga

01 Dopad na děti a kdo ho zařídí

Čeho přesně chceme dosáhnout
a kteří aktéři to mohou zařídit.

Strategie 2030+ vybudovala shodu na dvou hlavních cílech

1. Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní a osobní život.
2. Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů.

Jsou tu věci, které se nám daří!

S gramotnostmi na tom nejsme zle!

Dosahujeme nadprůměrných výsledků ve čtenářské, matematické i přírodovědné gramotnosti. Mezi zeměmi OECD jsme 13. až 14. (PISA 2022)

Za málo peněz slušná muzika

Na školství dáváme o 40-50 miliard méně než průměrná země OECD.

Zvládli jsme Ukrajince i COVID

Dokázali jsme do škol neuvěřitelně dobře přijmout přes 50 tisíc dětí prchajících před válkou z Ukrajiny. S důsledky pandemie se pereme dodnes, ale samotný náraz systém zvládl.

Jsem premianti v DIGI

A čeští učitelé patří mezi evropskou špičku v oblasti digitálních technologií a umělé inteligence (TALIS 2024)

A pak ty, které musíme posunout

České děti nejsou v pohodě, jsme hned za Ukrajinou (kde je válka...)

40 % dětí má příznaky střední až těžké deprese, 30 % dospívajících bojuje s úzkostí (NUDZ).

Do školy se těší jen 9% dětí, kvůli stresu a vztahům. Za posledních 10-15 let jsme klesli na polovinu a jsme skoro nejhorší v Evropě. (HSBC)

Zaostáváme v pomoci dětem ze složitých podmínek... dlouhodobě

48,3% dětí, které se narodí do špatného rodinného zázemí, nezíská ve škole ani základní kompetence pro úspěšný pracovní a osobní život. V Polsku je to maximálně 40%, v nejlepších systémech jsou pod 30%. Čelíme rozsudku DH za segregaci romů. Nemůžeme si dovolit ztratit tisíce dětí a jejich potenciál. Znamená to spoustu promarněného talentu, ale také náklady na podporu budoucích dospělých, kteří se jen stěží uplatní na trhu práce.

Neumíme děti rozvinout na maximum, kvalifikovanost je nízká

Zhruba 50% dětí by si na střední škole přálo studovat všeobecný obor, který by jim otevřel snadnější cestu k vysoké škole, místo máme ale ani ne pro třetinu (Cermat/PAQ). Místo toho nabízíme 286 specializací v oborech, z nichž některé tu možná za pár let nebudou. Potřebujeme kvalitní řemeslníky, ne nahnat do studia řemesel lidi, kteří to nikdy dělat nebudou.

Chceme být úspěšnou a prosperující zemí, ale vysokou školu u nás má jen 33% mladých lidí. V Polsku už mají 45% a nejlepší systémy mají přes 50% (OECD). Ujždí nám vlak!

Miřme na děti. Bud'me konkrétní.

Výsledky žáků posuneme na top level

Nad 35% vzroste podíl žáků s nejlepší matematickou i čtenářskou gramotností (úroveň 4-6, PISA, dnes matematická 28 %, podobně čtenářská) a pod 15% klesne podíl žáků s nejhorší úrovní (úroveň 1, PISA, dnes přes 20 %).

Zlepšíme výsledky žáků ze znevýhodněného prostředí

Podíl znevýhodněných žáků (nejnižší čtvrtina dle socioekonomického zázemí), kteří nedosahují ani základní úrovně gramotnosti, klesne pod 40 % (úroveň 1, PISA, dnes je to 48,5 %).

Zlepší se duševní zdraví a odolnost

Podíl žáků s pozitivním sebehodnocením osobní pohody stoupne na 60 %, tj. průměr EU (ESPAD, dnes je to 46%).

Zvýší se kvalifikovanost

97 % dětí dokončí střední školu (EUROSTAT, dnes je to 90 %)

37 % mladých lidí ve věku 25-29 dokončí vysokou nebo vyšší odbornou školu (EUROSTAT, dnes je to 33 %)

Vědu posuneme na další úroveň

Čerpání finančních prostředků z unijních programů se zvýší ze stávajících 1,3 % na 2 % celkového čistého příspěvku v důsledku ambicióznějšího a proaktivního zapojení do evropského výzkumného prostoru prostřednictvím kvalitní vědy.

Věříme v lidi, dobré vedení, vysoká očekávání a zacílenou podporu. Osvědčilo se to jinde.

Fokus na učitele a ředitele

Změna se stane pouze tehdy, pokud učitelé (a další pedagogové) změní své jednání v každé hodině v každé třídě.

Děláme kulturní změnu.

Leadership

Všechny síly v systému směřují ke společnému ambicióznímu cíli a jsou koordinované.

(high expectations)

Podpora / společné učení

Všichni se efektivně zlepšují/učí. Mají data o tom, zda se daří, sdílejí zkušenosti a čerpají z nejlepší expertizy.

Větší podpora jde tam, kde je víc potřeba.

(high support)

Podmínky

Všichni mají kapacity a zdroje nezbytné pro úspěch.

Systém motivuje k žádoucímu chování.

Aktivně odstraňujeme bariéry.

**Musí to udělat lidé, kteří na to mají největší vliv.
Naším úkolem je pomoci jim dělat správné věci.**

Dopad na děti
(impact)

Gramotnosti

Nerovnosti

Odolnost

Kvalifikovanost

Kvalita VŠ

Result chain (OECD)

**Musí to udělat lidé, kteří na to mají největší vliv.
Naším úkolem je pomoci jim dělat správné věci.**

**Změna chování
klíčových aktérů
(outcomes)**

Učitelé a další pedagogové

Ředitelé

Zřizovatelé

Úředníci

Rodiče

Akademici

**Dopad na děti
(impact)**

Gramotnosti

Nerovnosti

Odolnost

Kvalifikovanost

Kvalita VŠ

Result chain (OECD)

Musí to udělat lidé, kteří na to mají největší vliv. Naším úkolem je pomoci jim dělat správné věci.

Opatření (outputs)

Řízení
Učitelé a ředitelé
Nerovnosti
Střední školy
Vysoké školy

Změna chování klíčových aktérů (outcomes)

Učitelé a další pedagogové
Ředitelé
Zřizovatelé
Úředníci
Rodiče
Akademici

Dopad na děti (impact)

Gramotnosti
Nerovnosti
Odolnost
Kvalifikovanost
Kvalita VŠ

Result chain (OECD)

02 Jak na to půjdeme

Jak konkretizujeme opatření a jak je budeme řídit

Budeme-li fungovat jako celek, uspějeme.

- únava terénu z častých změn, ztráta důvěry v důsledku rychlých a nedostatečně diskutovaných změn - zkusme se poučit
- změny jsou nezbytné - vnější i vnitřní faktory (demografický vývoj, bezpečnostní situace, rozvoj technologií...)
- k čemu je nutné směřovat: každý prvek systému zná své poslání a svou odpovědnost a má k jejich naplnění vytvořené podmínky a nezbytnou podporu

Budeme-li fungovat jako celek, uspějeme.

- ambiciózní a komplexní, nicméně reálné cíle - "priority uvnitř priorit"
- vnitřní logika, provázanost věcná i časová, společné tvoření
- maticové řízení uvnitř MŠMT a "jeho" organizací
- prvek tzv. delivery unit
 - malý centrální expertní tým zařazený v Kabinetu ministra
 - jedná z přímého pověření ze strany ministra školství, mládeže a tělovýchovy
 - plní roli centrálního koordinačního bodu - propojuje věcné řízení sekcí s požadavky ministra školství, mládeže a tělovýchovy; tím není dotčena věcná působnost a odpovědnost jednotlivých útvarů

Klíčové procesy řízení:

Prioritní osy (tematické i z pohledu řízení):

- P1 Řízení
 - P2 Učitelé a ředitelé
 - P3 Efektivní podpora potřebných žáků (nerovnosti)
 - P4 Střední školy
 - P5 Vysoké školy
-
- řízení procesu revizí RVP - samostatně, obdobné procesní principy

Klíčové procesy řízení:

Sladěno s procesy přípravy **DZ vzdělávání a rozvoje**
vzdělávací soustavy ČR na roky 2027 až 2031

Politici
schvalují zákony a
investují peníze
potřebné pro
změny

Ministr řídí
priority

MŠMT
implementuje
strategii

Experti pomáhají
tvořit kvalitní řešení
Stakeholdeři pomáhají
zohledňovat zájmy
dotčených stran

Terén
změny přijímá

Veřejnost změny
podporuje

Maticový princip

Politici
schvalují zákony a
další právní
předpisy,
investují peníze
potřebné pro
změny.

**Delivery
unit**

**Řídící
výbory
priorit**

**Projektové
týmy**

**Participativní
(konzultační)
skupiny**

**Expertní
týmy**

KOMUNIKACE

Jak na to půjdeme

Procesní uspořádání stojí na těchto **klíčových principech**:

- **Sdílená vize** – všichni zapojení aktéři pracují s jednotným strategickým rámcem a cílovým stavem.
- **Otevřená komunikace** – pravidelná výměna informací uvnitř MŠMT i navenek.
- **Koordinace a předvídatelnost** – jasně stanovené procesy, harmonogramy a metody schvalování.
- **Transparentní odpovědnost** – jednoznačné vymezení rolí a pravomocí.
- **Spolupráce napříč institucemi** – zapojení zřizovaných a řízených organizací, odborných platforem a aktérů z praxe.
- **Důraz na výsledky** – zaměření na měřitelné výstupy, dopady a průběžné vyhodnocování.

Co nás čeká v nejbližší době?

Proces tvorby priorit:

1. Politické zadání (představení členům porady vedení)	17.3.2026
2. Představení úřadu + první interní expertní debata	25.3.2026
3. Představení klíčovým stakeholderům	10.4.2026
4. Rozpracování priorit do konkrétních plánů (opatření)
jasné cíle, metriky i plán opatření	duben až červen 2026
5. Schválení konkrétních plánů panem ministrem	červenec až srpen 2026
6. Start implementace v plném rozsahu	září 2026

03 Co pro to budeme dělat?

Priority a jednotlivá opatření, která mají největší šanci ovlivnit chování klíčových aktérů.

Verze 01 - určená k první debatě.

Linka od opatření k dopadu musí být jasná.

Opatření (outputs)

1. Řízení
2. Učitelé a ředitelé
3. Nerovnosti
4. Střední školy
5. Vysoké školy

Změna chování klíčových aktérů (outcomes)

Učitelé
Ředitelé
Zřizovatelé
Úředníci
Rodiče

Dopad na děti (impact)

- Gramotnosti
- Nerovnosti
- Odolnost
- Kvalifikovanost
- Kvalita vědy

P2: Učitelé a ředitelé

Opatření (outputs)

1. KURIKULUM
2. PŘÍPRAVA
3. ROZVOJ
4. MOTIVACE
5. LEADERSHIP

Změna chování klíčových aktérů (outcomes)

Učitelé

Ředitelé

Podpůrné profese

Dopad na
děti (impact)

Dokončování

Gramotnosti

Nerovnosti

Odolnost

Logika priority

1. KURIKULUM: Dotáhneme proces revizí RVP a jejich implementaci tak, aby byly pro učitele a ředitele kvalitním nástrojem jak dosahovat s dětmi co nejlepších výsledků.
2. PŘÍPRAVA: Budeme učitele špičkově připravovat na profesi a snížíme nekvalifikovanost a neaprobovanost výuky zejména v nedostatkových aprobacích.
3. ROZVOJ: Vytvoříme efektivní systém profesního rozvoje učitelů.
4. MOTIVACE: Nastavíme systém odměňování tak, aby mohli učitelé s růstem kompetencí růst i kariérně.
5. LEADERSHIP: Nastavíme systém rozvoje, podpory a vedení ředitelů a širšího vedení škol tak, aby vykonávali roli pedagogických lídrů.

KURIKULUM: Dotáhneme proces revizí RVP a jejich implementaci tak, aby byly pro učitele a ředitele kvalitním nástrojem jak dosahovat s dětmi co nejlepších výsledků.

1. MŠ, ZŠ a SŠ mají k dispozici **kvalitní RVP a modelové ŠVP** (srozumitelné, konkrétní, vyvážené, koherentní, aplikovatelné).
2. Je efektivně podporována **implementace (proměna výuky)**, včetně dostupných ucelených výukových materiálů a propojení se systémem dalšího vzdělávání a kariérním systémem učitelů.
3. Je rozhodnuto o **způsobu vyhodnocování** RVP (např. testování) a byla realizována pilotáž.

Jak na to chceme jít:

- Stanovení jasných cílů a efektivní řízení procesu směrem k naplnění cílů.
- Dostatečně konkrétní a kvalitní mŠVP.
- Implementace = proměna výuky.
- Propojení se systémem profesního rozvoje a kariérním systémem.

PŘÍPRAVA: Budeme učitele špičkově připravovat na profesi a snížíme nekvalifikovanost a neaprobovanost výuky zejména v nedostatkových aprobacích.

1. Je úspěšně realizován **vládní program**, proto roste počet absolventů učitelských SP zejména deficitních aprobací; máme kvalitní data o realizaci programu a počtech připravovaných učitelů v jednotlivých aprobacích.
2. Učitelé nedostatkových aprobací jsou lákáni do profese **cíleným programem na doplňování kvalifikace/aprobace formou CŽV** a podporou v rámci kariérního systému.
3. Kvalifikační učitelské studium připravuje učitele **v souladu s KRAAU** a revidovaným kurikulem a **v úzké spolupráci s praxí** (zejm. provázející učitelé, fakultní a klinické školy).

Jak na to chceme jít:

Pokračovat v implementaci KRAAU a provázejících učitelů, zaměřit se na kvantitu, zejména v deficitních aprobacích i formou celoživotního vzdělávání.

ROZVOJ: Vytvoříme efektivní systém profesního rozvoje učitelů.

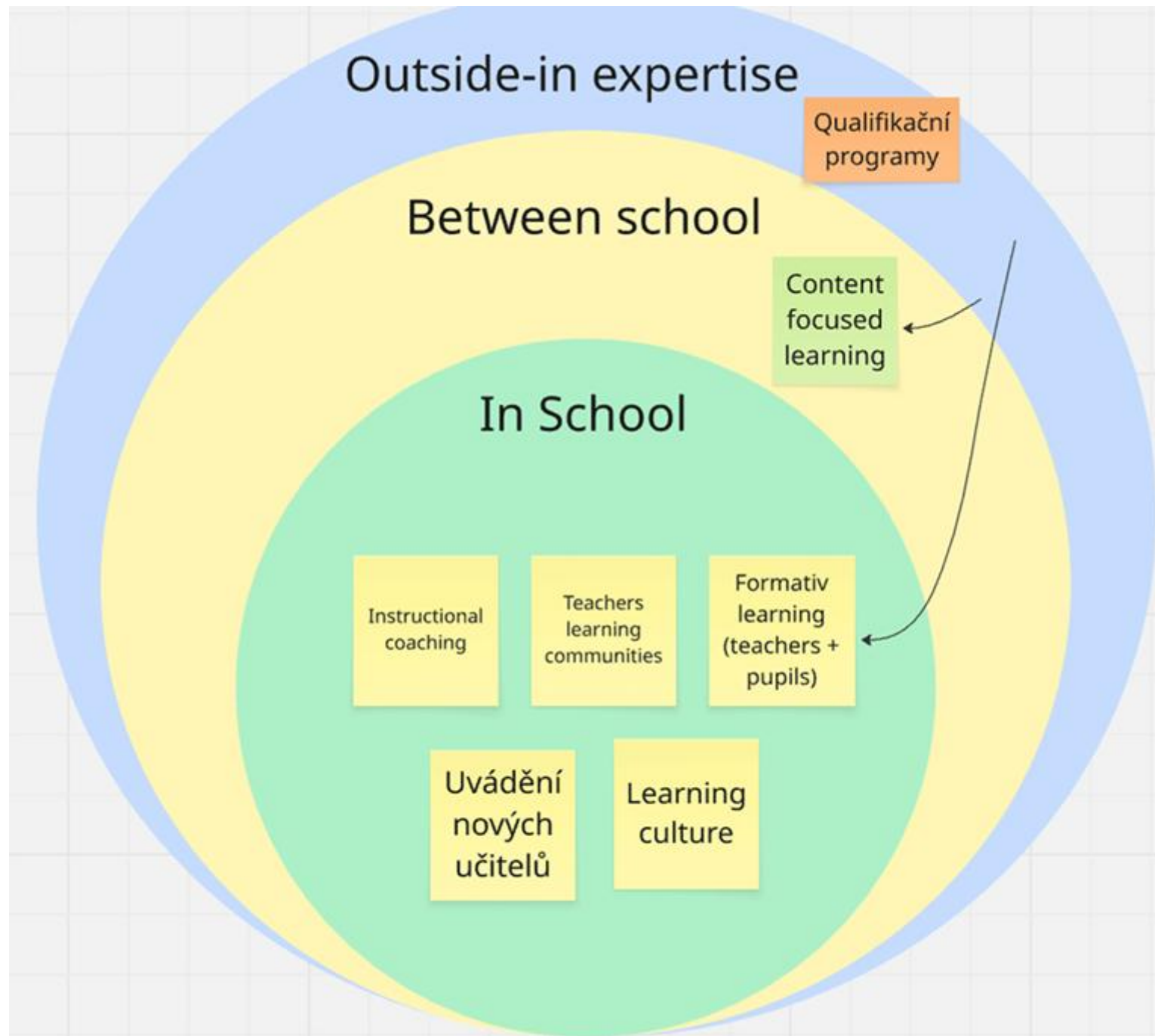
1. Jsou pilotovány a zavedeny **nové role pro učitele (metodik výuky, mentor)**, které zlepšují profesní rozvoj a spolupráci učitelů ve škole a mezi školami; jsou revidovány stávající role.
2. Je pilotována a zavedena **certifikace poskytovatelů prioritních forem průběžného DVPP** pro zvýšení kvality a lepší komunikaci nabídky učitelům.
3. **Systém financování DVPP** umožňuje strategické cílení ze strany státu a účast na prioritním DVPP pro všechny učitele.
4. **Výzkumné poznatky** o tom, co funguje ve vzdělávání, jsou aktéry využívány pro rozvoj, a kontinuálně doplňovány kvalitním pedagogickým výzkumem.

Jak na to chceme jít:

Kariérní systém založený na rolích.

Certifikace poskytovatelů DVPP na základě reálné kvality existující práce, ne toho, co je na papíře.

Lokalizace EEF Toolkitu a „nakopnutí“ českého pedagogického výzkumu.

MOTIVACE: Nastavíme systém odměňování tak, aby mohli učitelé s růstem kompetencí růst i kariérně.

1. **Kariérní příležitosti i dosažitelný plat** se pro učitele (středního věku) zvýšily **díky nabídce výkonu nových rolí** (mentor, metodik výuky), které jsou výrazně finančně ohodnoceny a mají sníženou výukovou povinnost.
2. **Platové tabulky a způsob alokace nadtarifní složky ze strany ředitelů škol** vedou k více motivačnímu a zásluhovému odměňování na základě jasných kritérií kvality (kompetenční rámec).
3. Veřejná komunikace ohledně kariérního systému zvyšuje **prestiž profese** a kariérní systém je učitelskou i širší veřejností převážně **pozitivně přijímán**.

Jak na to chceme jít:

- Kariérní systém založený na rolích = lákavější kariérní možnosti i vyšší plat.
- Úprava platových tabulek tak, aby neznevýhodňovala učitele uprostřed kariéry.
- Metodická práce s řediteli a učiteli v oblasti práce s nadtarifní složkou platů a s kritérii kvality.

LEADERSHIP: Nastavíme systém rozvoje, podpory a vedení ředitelů a širšího vedení škol tak, aby vykonávali roli pedagogických lídrů.

1. **Kompetenční rámec ředitele školy (KRŘŠ)** je široce přijímán a využíván jako referenční bod pro další zkvalitňování přípravy a podpory ředitelů.
2. Úspěšně bylo zavedeno reformované **kvalifikační studium pro ředitele škol** (2 moduly, celkem 250 hodin), které prokazatelně zvyšuje připravenost ředitelů na výkon pedagogického lídra (oblast 2 a 3 KRŘŠ).
3. Byl pilotován a zaveden do legislativy **systém mentorské podpory všech ředitelů v adaptačním období** (první 3 roky ve funkci) poskytovaný proškolenými a dobře vybranými lidry lídrů.
4. Výrazně vzrostl podíl ředitelů a dalších členů širšího vedení škol, kteří se účastní efektivních forem profesního sdílení v rámci **regionálních učících se komunit**.

Jak na to chceme jít:

Lepší implementace dříve stanovených priorit Systému podpory a vedení ředitelů škol.

Logika priority

Opatření (inputs)

- Podpora účasti dětí v MŠ
- Zefektivnění inkluze
- Indexové financování
- Více podpůrných pozic
- Demotivace segregace
- Řízení a sjednocení praxe poraden

Změna chování klíčových aktérů (outcomes)

- Rodiče dbají na účast dětí ve škole
- Žáci vyžadující podporu jsou identifikováni
- Žáci mají podporu (v učení, při problémech, finanční)
- Učitelé mají podporu při práci
- Zřizovatelé i školy jsou demotivováni segregovat

Dopad na děti (impact)

- Méně žáků s nízkými gramotnostmi
- Méně předčasných odchodů
- Více znevýhodněných žáků na VŠ
- Lepší duševní zdraví žáků

Logika priority

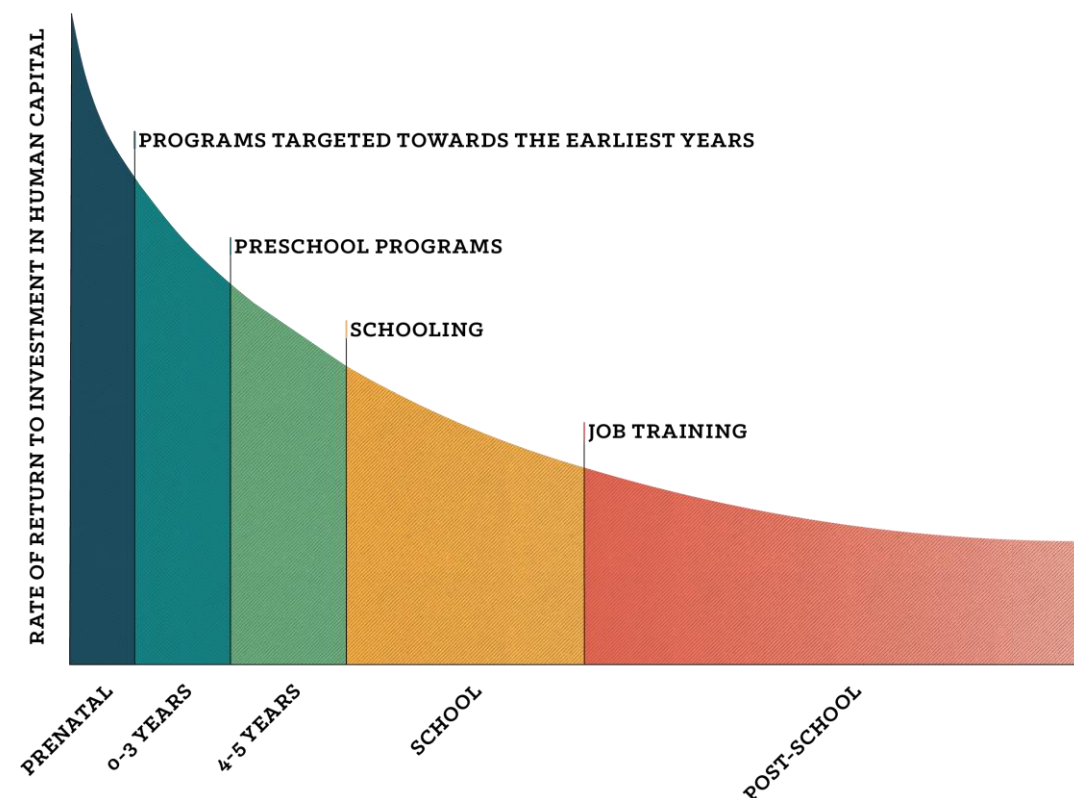
1. **Zvýšíme účast dětí** ze znevýhodněného prostředí v MŠ, jelikož se jedná o klíčové období v rozvoji dětí.
2. **Zajistíme podporu potřebným žákům a školám** pro efektivní učení (zkvalitnění práce asistentů pedagoga, implementace indexového financování, efektivnější nastavení kapacit speciálních škol, podpora nadání).
3. **Zajistíme podporu žákům a učitelům při řešení složitých situací** ve škole i mimo ni (posílení podpůrných pozic, podpora duševního zdraví a odolnosti).
4. **Snížíme segregaci** žáků v běžných a speciálních školách.
5. **Zlepšíme řízení a podporu poradenského systému.**

Znevýhodněné děti chodí do mateřské školy

Raný věk je nejdůležitější období ve vývoji, účast v MŠ klíčová především pro znevýhodněné děti. 30 % do mateřské školy ve věku 3-5 nechodí (SILC).

- Na základě nejlepší evidence a dat zvážíme nástroje:
 - Závazné (prodloužení PŠD, zavázání zřizovatelů, úprava IVP)
 - Motivační nástroje (minimalizace informačních bariér, posílení podpůrných pozic, indexové financování, monitoring účasti)
 - Finanční podpora (bezplatné školní stravování)
 - Fungování MŠ a dětských skupin

Zdroj: [Heckman Equation](#)

P3: Efektivní podpora potřebných žáků

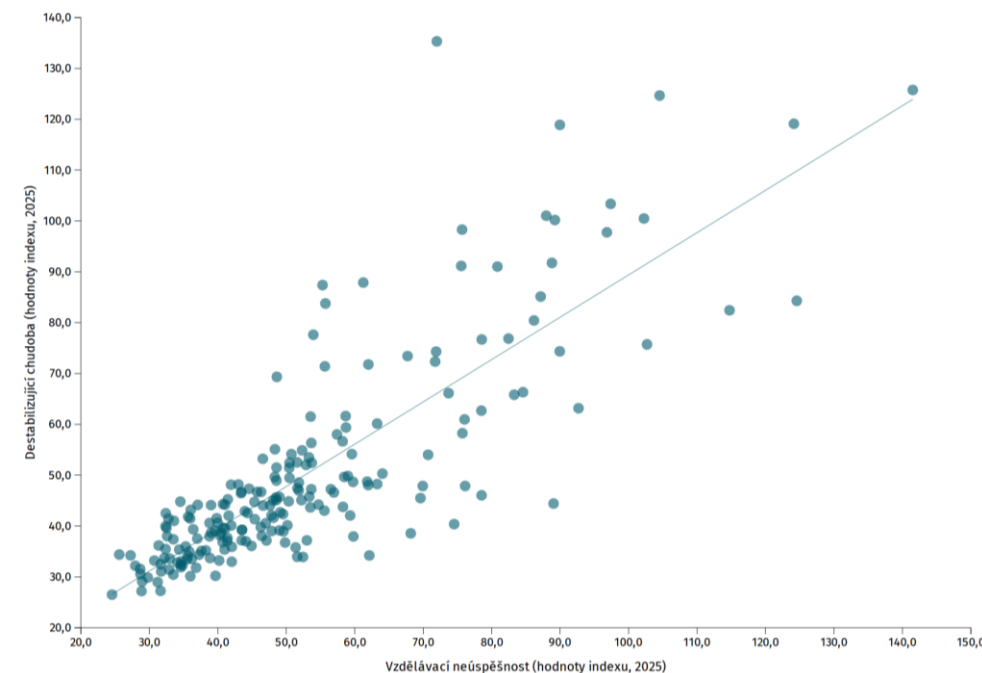
Podpora žákům a školám při učení

Vzdělávací úspěch dětí v Česku nadále silně závisí na tom, z jaké rodiny a regionu pochází.

- Jak chceme zlepšit situaci:
 - Zmodernizujeme pozici asistenta pedagoga (efektivní alokace, vzdělávání a standardy práce)
 - Dokončíme zavedení a implementaci indexového financování na všech stupních regionálního školství s dostatečným financováním
 - Podpoříme vznik kapacit speciálních škol a speciálních tříd běžných škol v oblastech s vysokou poptávkou
 - Zmodernizujeme systém ústavní a ochranné péče

Souvislost vzdělávání a chudoby

Koeficient determinace (R^2) = 67 % · Korelační koeficient (r) = 0,82

Zdroj dat: PAQ Research (výpočet), MŠMT, ČŠI, ČSÚ, ASZ, Exekutorská komora, GAC

Vytvořeno v DataPAQ od PAQ Research, licence CC BY-NC 4.0

Zdroj: [DataPAQ](#)

P3: Efektivní podpora potřebných žáků

Podpora žákům a učitelům při řešení složitých situací

30 % žáků devátých tříd pociťuje symptomy úzkosti, 40 % symptomy deprese. Pro 53,2 % učitelů je jejich práce zdrojem dlouhodobého stresu

- Jak chceme zlepšit situaci
 - Zkvalitníme výkon a další profesionalizaci podpůrných profesí (speciální pedagog, sociální pedagog) a rolí učitelů (metodik prevence a výchovný poradce). Svůj výkon cílí nejen na individuální podporu, ale na třídní kolektivy a kolektivy školy
 - Dokončíme institucionalizaci podpůrných pozic na MŠ a SŠ a vyhodnotíme dopady institucionalizace na ZŠ
 - Posílíme metodickou roli ŠPZ vůči školám
 - Podpoříme zvýšení kapacit v regionech se silným nedostatkem podpůrných pozic

30 % dospívajících dívek se více než 1x týdně cítí "na dně"	50 % duševních onemocnění se projeví již před 14. rokem
13 % dospívajících chlapců se více než 1x týdně cítí "na dně"	75 % duševních onemocnění se projeví do 24 let

Zdroj: NÚDZ

Snížíme segregaci dětí

Dlouhodobě je 80 škol s podílem romských žáků vyšší než 50 %, romské děti jsou nadproporčně zastoupeny ve speciálních třídách. Nedaří se naplňovat rozsudek D.H. a hrozí infringement.

- Docílíme snížení počtu segregovaných škol a podílu romských žáků ve speciálních třídách skrze realizaci nejefektivnějších z nástrojů:
 - Zavázání zřizovatelů k odpovědnosti za kvalitu vzdělávání včetně zákazu segregace
 - Podporu zřizovatelů v realizaci desegregačních opatření (metodicky, daty, finančně)
 - Posílení nástrojů státu vymáhat desegregaci (kontrola spádových oblastí, výběr ředitelů)
 - Přesnější diagnostiku sociálního znevýhodnění namísto mírné poruchy vývoje intelektu

Posílíme podporu a řízení poradenského systému

Existují rozdíly v [diagnostikách](#) mezi regiony. Chybí jasné zadání státu.

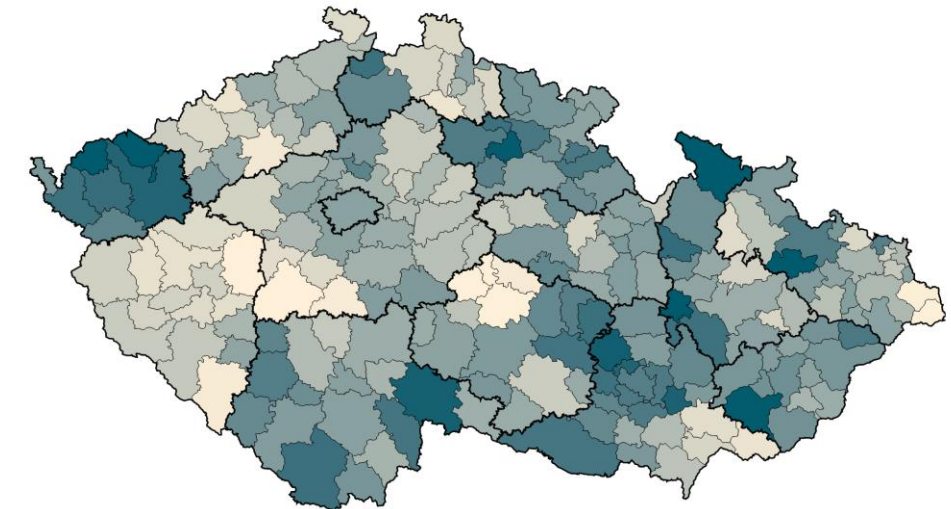
- Na základě zlepšené spolupráce s klíčovými aktéry a nejlepší evidence a dat:
 - Snížíme mezikrajové rozdíly v kapacitách (změna financování, zlepšená spolupráce a vedení)
 - Vytvoříme standard práce ŠPZ a podpoříme ŠPZ ve sjednocení diagnostiky
 - Posílíme a podpoříme metodickou roli ŠPZ vůči školám
 - Posílíme elektronizaci, sběr a analýzu dat ze ŠPZ

Poruchy učení

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami z důvodu zdrav. postižení v základních školách – běžné třídy (poruchy učení, 2025/26)

<2 % 4 6 8 >10 %

Průměr ČR: 5,7 %

Zdroj: MŠMT, vznik podpořil nadační fond Abakus

abakus
NADAČNÍ FOND

Mapové podklady od ČÚZK licencovány pod CC BY 4.0

Vytvořeno v DataPAQ od PAQ Research, licence CC BY-NC 4.0

Logika priority

Opatření (inputs)

- **Zpřístupnit (JPZ před výběrem školy)**
- **Snížení neúspěšnosti**
- **Sladit poptávku s nabídkou**
- **Zvýšit relevanci**

Tj. inovace oborové soustavy

Změna chování klíčových aktérů (outcomes)

- Učitelé
- Ředitelé
- Zřizovatelé
- Úředníci
- Rodiče

Dopad na děti (impact)

- Gramotnosti
- Nerovnosti
- Odolnost
- Kvalifikovanost/Účast?

Zpřístupnění (JPZ před výběrem školy)

- ⇒ Možnost odpovědnějšího rozhodnutí žáků a rodičů, omezení gamblingu
- ⇒ JPZ skládají všechny děti, tj. dáme šanci všem, bez ohledu na jejich původní aspirace
- ⇒ Všechny ZŠ mohou získat kompletní zpětnou vazbu (pokud se podaří JPZ navázat na nové RVP)

Je to spíš technický problém => spousta technických otázek (organizace, jak zajistit spravedlivost atd.)

Snížení neúspěšnosti

- Nejčastější příčiny studijní neúspěšnosti, podle prozatím dostupných dat:
 - Odlišný mateřský jazyk
 - Nevhodná volba oboru
 - Nízké sebevědomí a nízká motivace
 - Nepříznivé třídní / školní klima
 - Špatná situace v rodině
 - Složitě životní situace
 - Individuální obtíže žáka(Svobodová, Büchlerová, 2022)
- Budeme hledat opatření, která pomohou:
 - Lepší sladění nabídky s poptávkou (viz. další opatření)
 - Včasné identifikaci signálů směřujících k neúspěchu a lepšímu rozkrývání příčin problémů
 - Odpovídající podpora – účinná jazyková podpora OMJ, dostupné podpůrné profese, motivující zpětná vazba, dobré klima školy (viz. další priorit)

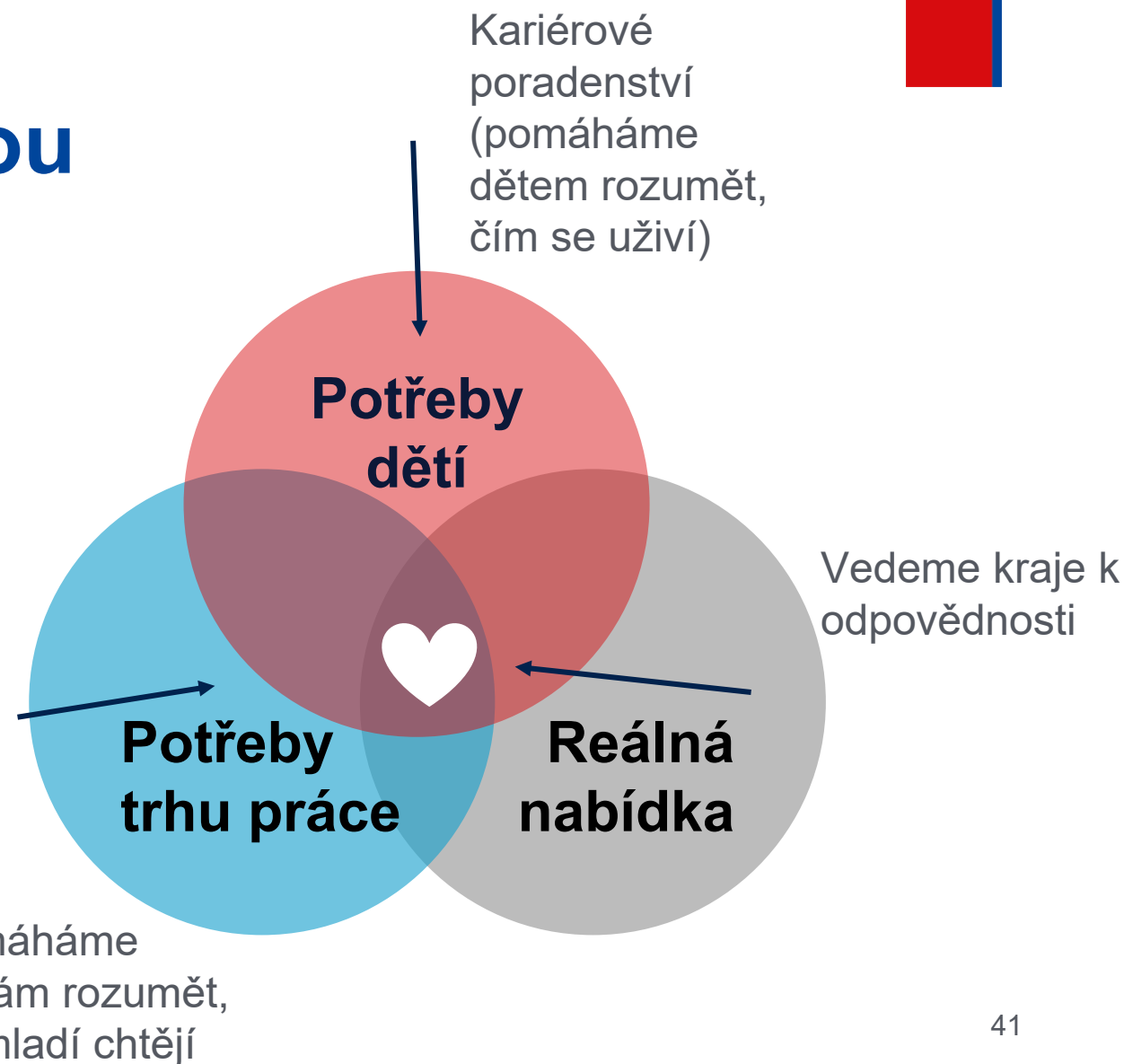
P4: Střední školy

Sladit poptávku s nabídkou

Sníží frustraci a neúspěšnost, zvýší relevanci

- MŠMT v tom nemá přímé kompetence
- Můžeme ale vést aktéry k odpovědnosti:
 - Tvrdě
 - Odpovědnost zřizovatelů za kvalitu v zákoně (viz. řízení)
 - Zvýšit vymahatelnost DZ (struktura a kapacity)
 - Nastavení parametrů RUD
 - Měkce
 - ztransparentnit kvalitu práce krajů
 - přinášet doporučení
 - komunikovat
 - kariérové poradenství

P4: Střední školy

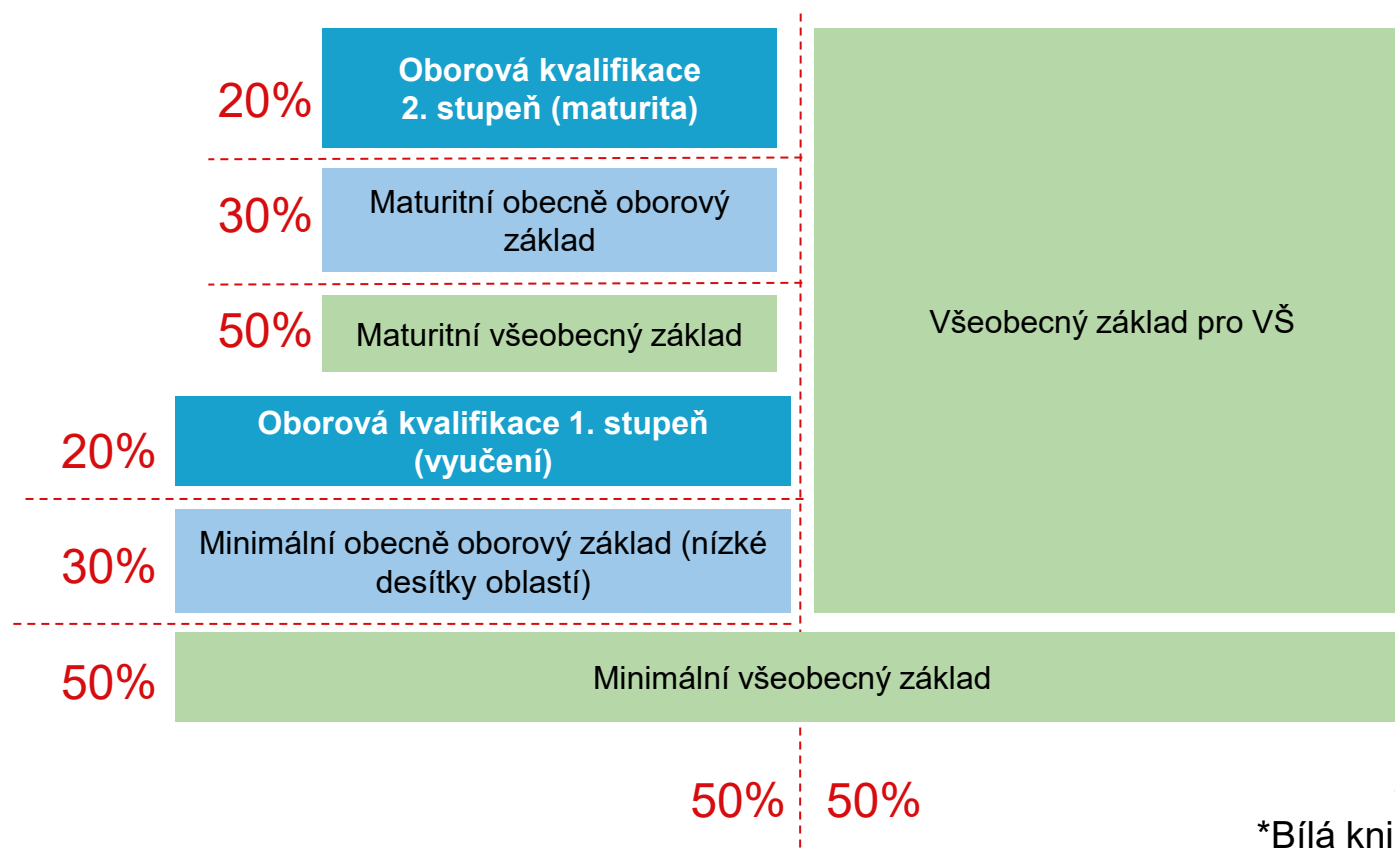

Zvýšit relevanci: udělejme konečně ten otevřenější a prostupnější systém*

- Více žáků má doputovat na VŠ – jedině tak zůstaneme konkurenceschopní (ČR 35 % vs. 47 % OECD)
- Oddálit volbu specializace – vyhneme se promarněnému času i zdrojům
- Zvýšit flexibilitu a snížit specializaci – trh práce se dramaticky mění, specializace musí být flexibilnější

Můžeme na to jít např.:

- Modulové RVP místo 200+ RVP, integrované SŠ, specializace později ve studiu
 - ⇒ snadnější přecházení mezi obory, víc společného času v heterogenní skupině
 - ⇒ snadnější pozdější rekvalifikace
 - ⇒ PHmax nastavit, aby motivoval víc k větším skupinám.

Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy

Priority VŠ

Dana Bilíková

Priority

- 01** Zvýšíme kvalitu vysokých škol skrze změny ve způsobu jejich řízení.
- 02** Zvýšíme kapacity VŠ a cíleně podpoříme kratší, profesní a strategicky významné obory. Zvýšíme studijní úspěšnost
- 03** Zvýšíme podporu talentovaných sociálně slabých studentů
- 04** Posílíme internacionalizaci vysokých škol díky vyššímu počtu zahraničních studentů a samoplátců včetně špičkových studentů doktorských programů; odstraníme bariéry ve vízovém procesu a dokončíme integraci do evropských struktur ENQA a EQAR.
- 05** Posílíme evropskou dimenzi špičkové vědy

01. Zvýšíme kvalitu vysokých škol skrze změny ve způsobu jejich řízení.

Zákon o vysokých školách z roku 1998 byl po dobu své platnosti více než 30x novelizován.

Model řízení z 90. let neodpovídá potřebám doby a vysoké školy nejsou tak schopny reagovat na potřeby své ani potřeby společnosti.

Stávající řízení je postaveno na „kolektivní nezodpovědnosti“ a absentuje strategické řízení.

Je třeba změnit podmínky (legislativní a institucionální), které vysokým školám umožní efektivní fungování při zachování dostatečné míry institucionální autonomie a současně umožní naplnit měnící se očekávání od VŠ jako center vzdělanosti.

01. Zvýšíme kvalitu vysokých škol skrze změny ve způsobu jejich řízení.

- Silnější strategické řízení a jednoznačné určení kompetencí, odpovědností a vzájemných vztahů jednotlivých orgánů a racionalizace postavení fakult ve prospěch řízení škol jako celku.
- Otevřenost společnosti a trhu – vzdělávání i výzkum mají reagovat na potřeby společnosti a ekonomiky.
- Revize vlivu externích aktérů na řízení a tvorbu strategie (nový koncept správních rad) a profesionalizace managementu (např. výběrová řízení na rektory a děkany).
- Další oblasti změny: financování, akademické kariéry, kvalita, studium.

02. Kapacity VŠ, úspěšnost a flexibilita studia

V ČR pouze 33,5 % mladých lidí ve věku 25-34 dokončí vysokou nebo vyšší odbornou školu oproti průměru zemí OECD 44%.

Podpora rozvoje flexibilních forem vzdělávání představuje jednu z cest ke snižování nerovností v přístupu ke vzdělání na vysokoškolské úrovni, ke zvýšení studijní úspěšnosti a dále umožní reagovat na potřeby studentů i trhu práce.

02. Kapacity VŠ, úspěšnost a flexibilita studia

Opatření:

- Umožnit co největší flexibilitu v oblasti struktury studia, stejně tak kratší studijní programy (short-cycle).
- Revize současného systému denní/kombinované/distanční formy studia a přechod k modelu full-time/part-time, který umožní rozložení studia v čase bez ohledu na formu realizace výuky.
- Rozvoj mikrocertifikátů a pojetí CŽV na VŠ (nárůst kvality a počtu kurzů).
- Implementace poslední novely zákona o VŠ vůči Ph.D. studentům a reforma doktorského studia jako celku = lepší výběr uchazečů, kvalitnější proces přijímání a studia, standard školitele.
- Podpora strategických oborů ve smyslu nedostatkových profesí typu – pedagogičtí pracovníci, psychologové, lékaři a nelékařské profese - podpora prostřednictvím specifických modelů financování.

03. Podpora talentovaných sociálně slabých studentů

Finanční podpora vysokoškolských studentů v Česku je na standardy zemí EU27 i OECD nízká, plošná a málo zacílená na talentované studenty se sociálně-ekonomicky slabým rodinným zázemím.

Modernizace podpory by měla spočívat v lepším zacílení na sociálně-ekonomicky potřebné a vznik systému vratné podpory např. ve formě regulovaných studentských půjček.

03. Podpora talentovaných sociálně slabých studentů

Opatření:

- Implementace výsledku Projekt Technical Support Instrument (TSI) v rámci Evropské komise, který vypracovává OECD.
 - vytvoření návrhu komplexního systému finanční a nefinanční podpory studentů a lepšímu zacílení podpory na sociální-ekonomicky potřebné,
 - kroky (action plan) ke zvýšení účasti studentů ze znevýhodněného prostředí ve vysokoškolském vzdělávání,
 - možnosti podpory těchto studentů pro úspěšné dokončení jejich studia např. zavedení studentských úvěrů a půjček.
- Rozšíření příjemců v řad znevýhodněných studentů, kteří tak budou mít k dispozici finanční podporu ve výši dostatečné pro zajištění základních životních potřeb při studiu.
- Převod současného sociálního stipendia pro studenty vysokých škol na dávku (tzv. „superdávku“) a zavedení výplaty v rámci systému státní sociální podpory místo dosavadního vyplácení přes vysoké školy.

04. Internacionalizace

Nedostatečná integrace do evropských struktur zajišťování kvality. Členství v ENQA (Evropská asociace pro zabezpečování kvality) a registrace v EQAR (Evropský registr agentur) vyžaduje soulad s evropskými standardy ESG, což zvyšuje prestiž a mezinárodní uznatelnost českého vysokoškolského vzdělávání.

Komplikovaný a časově náročný vízový proces blokuje vstup talentovaných akademických pracovníků a studentů ze zahraničí do českého vzdělávacího systému.

04. Internacionalizace

Opatření:

- Příprava paragrafového znění nových standardů NAÚ TV, které budou v souladu s European Standards and Guidelines.
- Podpora VŠ zapojených do iniciativy Evropských univerzitních aliancí.
- Příprava implementace European degree label.
- Ve spolupráci s MZV a MV budeme hledat cesty k efektivnímu nastavení vízového procesu tak, aby umožnil vstup talentovaným akademickým pracovníkům a studentům ze zahraničí vstup do českého vzdělávacího systému, ale aby zároveň nebyl zneužíván pro získání víza za jiným než účelem, než je studium.

05. Špičková věda

Jsme přesvědčeni, že reálným měřitelným benchmarkem kvality (excellence) ve výzkumu je schopnost obstát v evropské konkurenci.

Věříme, že razantní internacionalizace a europeizace naší vědy má přímý katalytický efekt na přípravu lídrů ve výzkumu, rozvoj výzkumného prostředí a v důsledku i zvýšení kvality vzdělávací činnosti.

05. Špičková věda

Smyslem je synergicky směřovat zdroje a nástroje do razantní změny, zejména:

- Zrevidujeme a posílíme servisní infrastruktury pro výzkumné organizace prostřednictvím projektů sdílených činností (CZERA, CZELO, NCIP VaVal).
- Synergické využívání zdrojů a přípravu budoucí kohezní politiky ukotvíme do vyjednávání víceletého finančního rámce EU i národního cílení kofinancovaných aktivit EU.
- V rámci účelové podpory vyhlásíme program na rozvoj kvality výzkumného prostředí ve vazbě na internacionalizaci, posílíme koncept Seal of Excellence (např. ERC CZ) a připravíme novou profilaci programu na podporu mezinárodní bilaterální a multilaterální spolupráce.
- Zajistíme provázání národní a evropské dimenze výzkumu v rámci ERA a s nástroji EHEA (například univerzitní aliance).
- Pro reálný efekt výsledného cíle významně posílíme roli existujících platforem pro spolupráci s resorty a dalšími poskytovateli.

Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy

**Děkuji
za pozornost**

Dana Bilíková

P1: Řízení: Cíl

Umožnit efektivně a účinně realizovat ostatní priority, **ale** klíčový je **tandem škola + obec.**

Procento rozhodování činěné na dané úrovni soustavy v ČR (TALIS)

ŠKOLA

OBEC

Obec

KRAJ

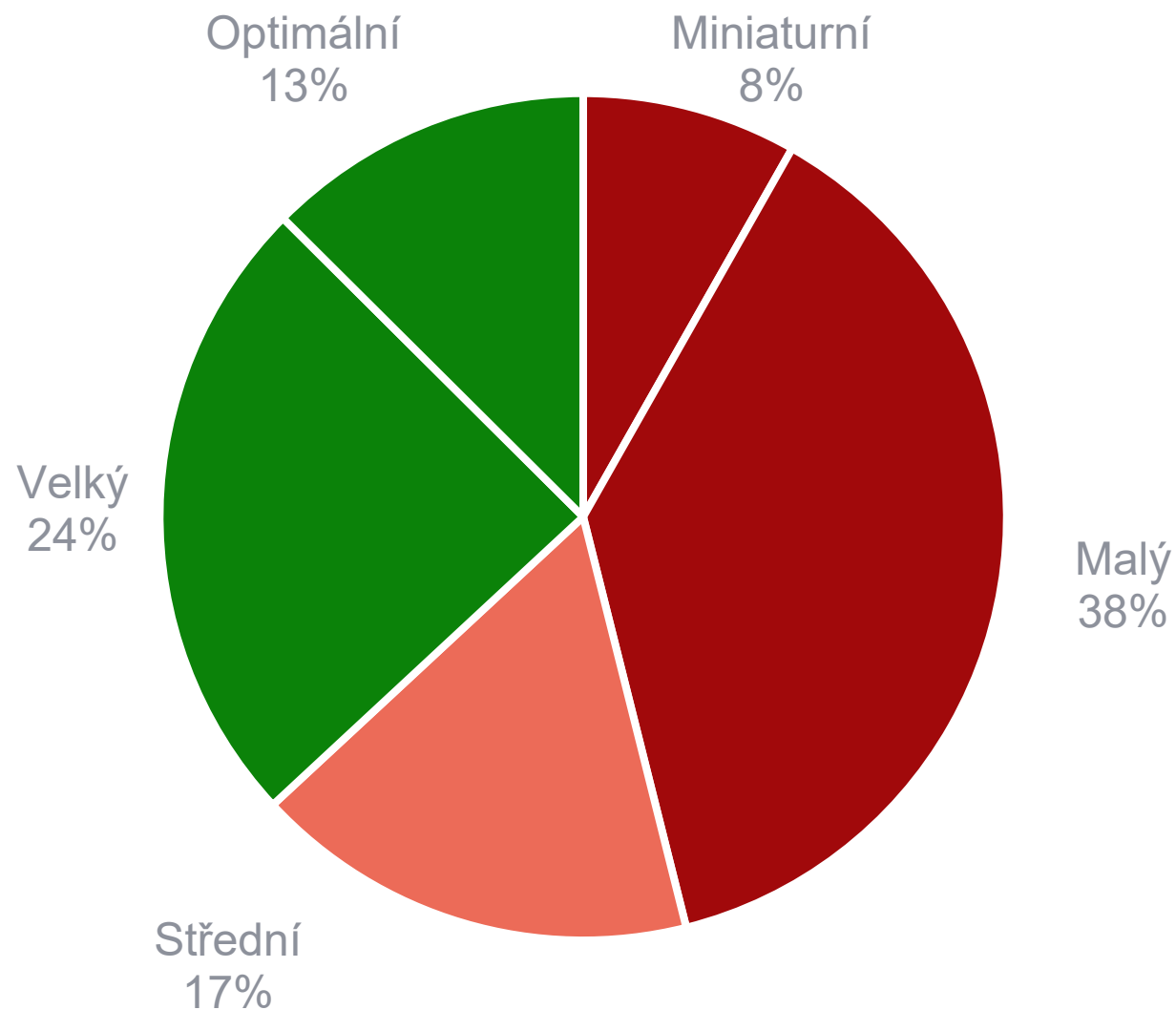
Kraj

STÁT

Stát

P1: Řízení: Cíl

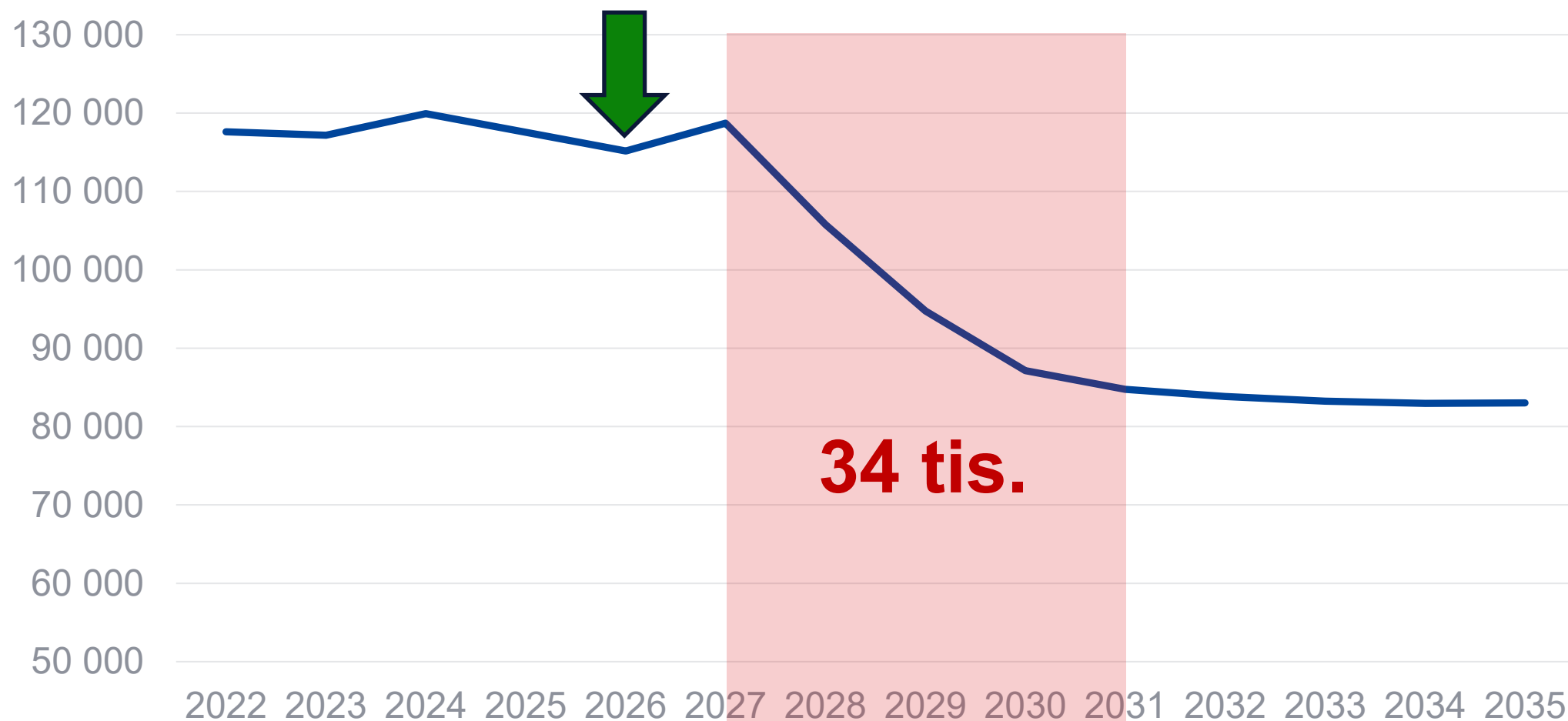
...**ale** 2/3 tandemů
pro 390 tis. dětí
nemá kapacitu.

P1: Řízení: Proč?

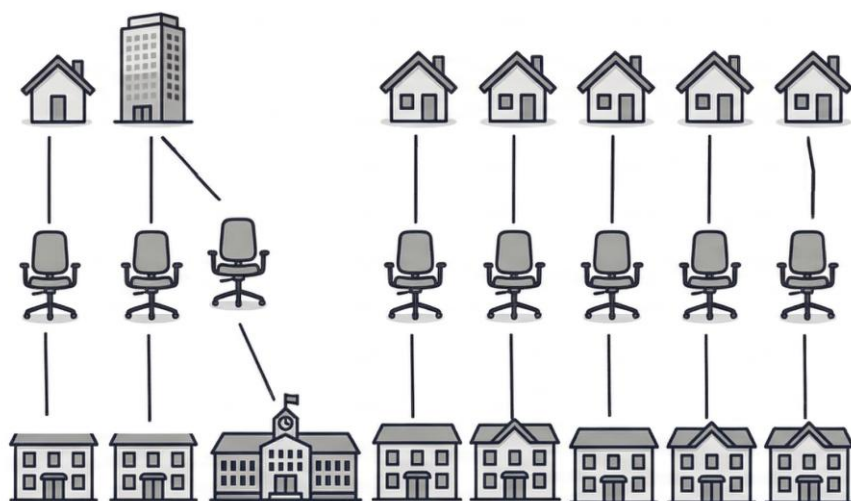

Během 4 let ze systému „zmizí“ 30 % prvňáků

P1: Řízení: Jak?

- 1 kapacitní ředitelství
- 2 profesionální zřizovatelé
- 3 data a strategické řízení
- 4 kompetentní resort MŠMT

Společenství obcí
(profesionalizace zřizovatelů)

Velká ředitelství
(kapacita pro specializaci)

Školy blízko dětem
(beze změny)

Odpovědnost za
kvalitu vzdělání

Podpora, data, zdroje
pro kvalitu vzdělání

Místní školský systém

Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy

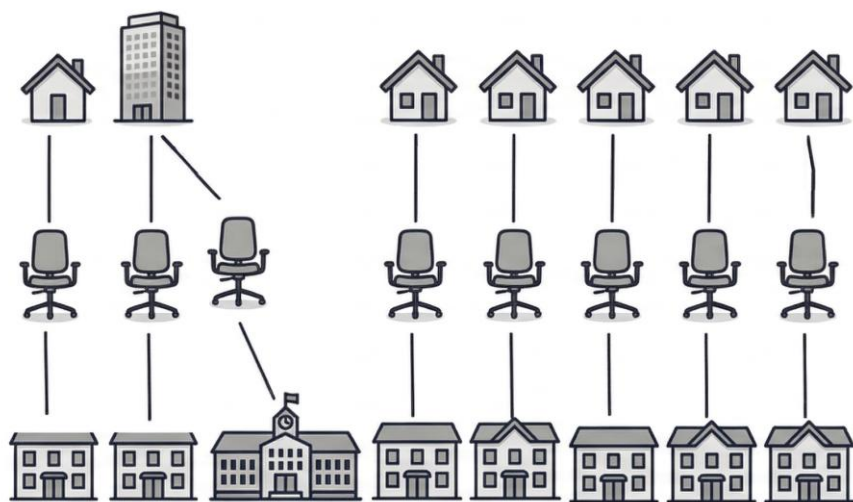
P1: Řízení: Jak?

1 kapacitní ředitelství

2 profesionální zřizovatelé

3 data a strategické řízení

4 kompetentní resort MŠMT

Společenství obcí
(profesionalizace zřizovatelů)

Velká ředitelství
(kapacita pro specializaci)

Školy blízko dětem
(beze změny)

Odpovědnost za
kvalitu vzdělání

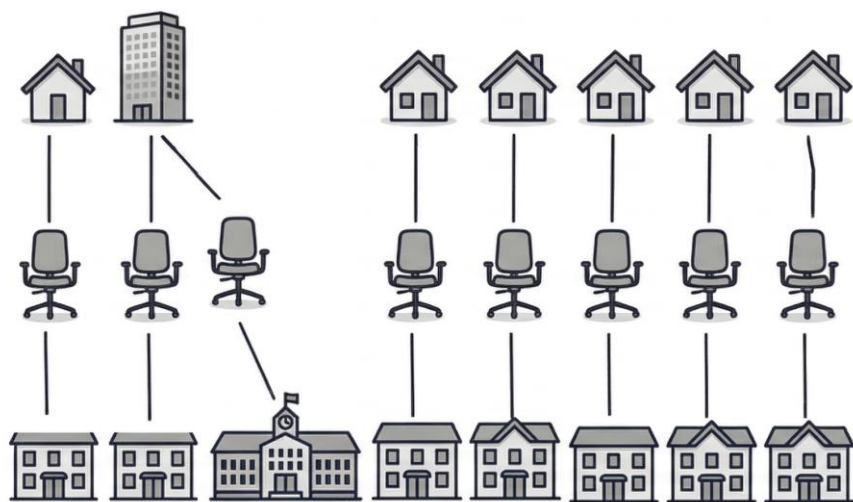
Podpora, data, zdroje
pro kvalitu vzdělání

Místní školský systém

P1: Řízení: Jak?

- 1 kapacitní ředitelství
- 2 profesionální zřizovatelé**
- 3 data a strategické řízení
- 4 kompetentní resort MŠMT

Společenství obcí
(profesionalizace zřizovatelů)

Velká ředitelství
(kapacita pro specializaci)

Školy blízko dětem
(beze změny)

Odpovědnost za
kvalitu vzdělání

Podpora, data, zdroje
pro kvalitu vzdělání

Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy

Místní školský systém

Proč sázíme na společenství obcí*?

*kvalifikovaný svazek (min. velikost + struktura SO ORP)

Varianty zřizovatelů ZŠ

Plusy a minusy

1

MŠMT

- Zestátnění školství (dnes samostatná působnost)
- Přesun „školského RUD“ z obcí na stát

2

ORP

- Optimální velikost území pro správu školství
- Nevůle ORP k navyšování povinností
- A dále viz bod 1

3

Obce

- Potřebné nástroje a kompetence
- Ovlivňují soc-ek kontext
- Většinou nemají kapacity

Slučování

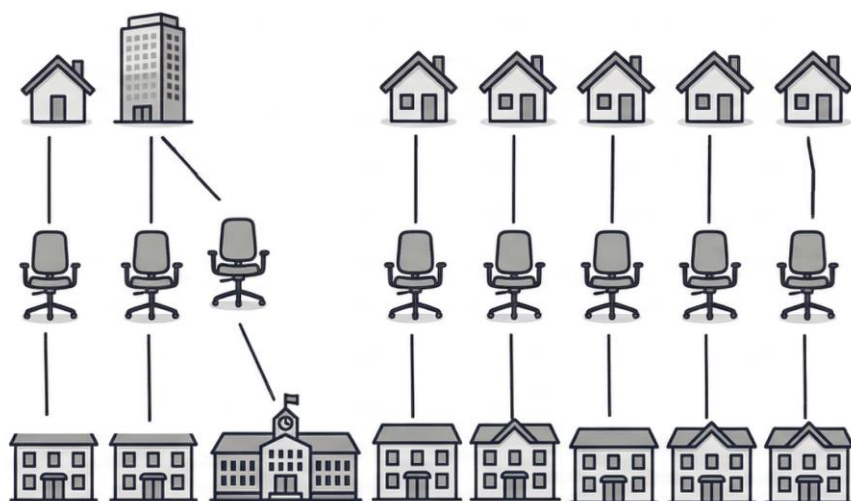
Transakční náklady a
zásah do vazeb v území

Kvalifikované
svazkování

Nástroj osvědčený v
podobných modelech
(Fr., Rak.)

P1: Řízení: Jak?

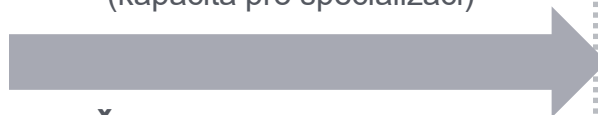
- 1 kapacitní ředitelství
- 2 profesionální zřizovatelé**
- 3 data a strategické řízení
- 4 kompetentní resort MŠMT

Společenství obcí
(profesionalizace zřizovatelů)

Velká ředitelství
(kapacita pro specializaci)

Školy blízko dětem
(beze uměny)

**Odpovědnost za
kvalitu vzdělání**

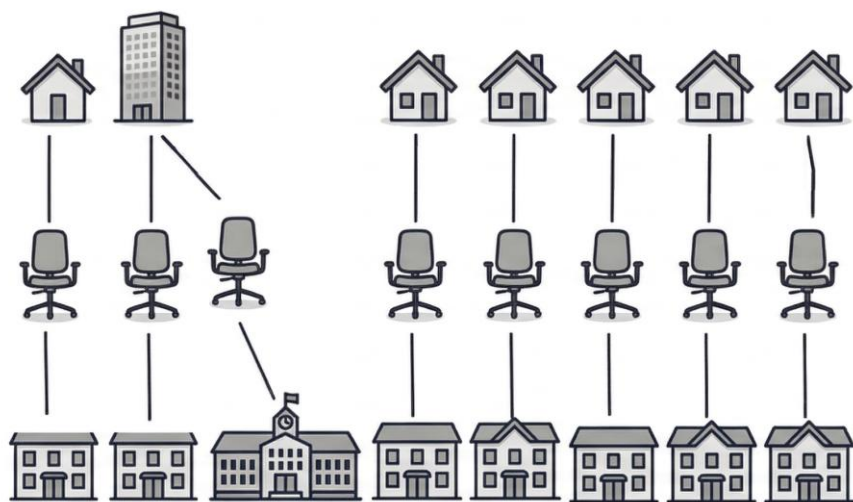
Podpora, data, zdroje
pro kvalitu vzdělání

Místní školský systém

P1: Řízení: Jak?

- 1 kapacitní ředitelství
- 2 profesionální zřizovatelé
- 3 data a strategické řízení
- 4 kompetentní resort MŠMT

Společenství obcí
(profesionalizace zřizovatelů)

Velká ředitelství
(kapacita pro specializaci)

Školy blízko dětem
(beze uměny)

Odpovědnost za
kvalitu vzdělání

Podpora, data, zdroje
pro kvalitu vzdělání

Místní školský systém

Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy

**Společně měníme životy
lidí a tvoříme budoucnost
naší země.**

**Díky, že do toho dáváte
srdce.**